

Ngọc Điềm Vỹ Hồ, *Rhynchostylis retusa*

Nhân viết về cây lan Ngọc điềm, tôi lại nhớ đến những cây Ngọc Điềm Vỹ Hồ (*Rhynchostylis retusa*). Năm 2004, khi mới thành lập hội Hoa Lan Việt Nam trên đất Hoa Kỳ, anh bạn trẻ Hàn Châu Tín tức Lê Trung Tín ở Bà Rịa, Vũng Tàu, đã gửi cho chúng tôi bài thơ do anh cảm tác về cây lan này.

BẠCH VỸ HỒ

*Hiu hiu gió thổi bên đời quạnh
 Dong đưa như chuỗi ngọc lung linh
 Có người bảo trông giống đuôi cáo trắng
 Nên đặt tên lan Bạch Vỹ Hồ...
 Chiều nay, nhìn giò lan đang trở
 Bỗng nhiên, liên tưởng cảnh đời hoang
 Tiếng Quốc kêu hay hồn Thục Đế
 Bồi hồi trong dạ khách xa quê...
 Chẳng lẽ nào, ta muốn làm ẩn sĩ
 Rũ bụi đời, dứt bỏ nợ trần duyên
 Tìm thú vui nơi thiên nhiên hoang dã
 Theo lan về đất nước các loài hoa...
 Sinh bất trùng thời, đầu thai lắm thế kỷ
 Biết làm gì hơn cho nhân thế vương trôn
 Lan tìm chốn núi rừng xanh trú ẩn
 Ta ẩn mình, chờ đợi...nhịp thời gian*

Hàn Châu Tín

Anh [Lê Trung Tín](#) còn viết nhiều về các cây lan như: *Christensonia vietnamica*, *Dendrobium suzuki* nhưng rất tiếc anh đã qua đời vài năm sau đó. Xin xem trên www.hoalanvietnam.org.

Nếu anh còn sống, có lẽ chúng ta sẽ có nhiều tên cây lan văn vẻ như văn hào Nhất Linh, Nguyễn tường Tam đặt cho loài hoa vương giả này.

Sau khi tìm vào kho tàng khoảng 120,000 hình ảnh những cây lan Việt Nam xếp theo thứ tự từ A đến Z mà các anh chị em yêu lan ở quê nhà, quê người đã gửi cho hoặc sưu tập ở đâu đó, tôi thấy quả thực những cây lan *Rhynchostylis retusa* đẹp đẽ của quê hương dễ làm rung động lòng người.

Xin mời các bạn hãy thưởng ngoạn vẻ đẹp của những cây lan quý này.

Nguyễn Thanh Sơn tức Ruồi Trâu, Sơn La

Hương Vũ

Bùi Quốc Việt, Ban Mê Thuột

Cây lan Bạch vĩ Hồ của anh Nguyễn Duy tặng cho tôi vì còn nhỏ và thủy thổ bất hợp nên không thể nào so sánh với cây lan của anh Bùi quốc Việt ở Ban mê Thuột và gây cảm xúc cho thi sĩ Hàn châu Tín được.

Cây Bạch vĩ Hồ khá hiếm ở Hoa kỳ, nhưng cây *Rhynchostylis retusa* hoa màu tím hồng đã vài lần xuất hiện.

Lần thứ nhất chị Nguyễn Trung đã mang cây này tới và đoạt giải lan Việt đẹp nhất trong tháng.

Trong phiên họp 15-9-2018, cây lan đẹp nhất trong tháng được mọi người bầu chọn cũng là *Rhynchostylis retusa* (Ngọc điểm vĩ hồ) của anh Nguyễn Thanh.

Năm 1997, tôi may mắn đầu giá được một khóm lan khá lớn không tên chỉ có \$27, mang về nuôi trong nhà kính, tháng 9 năm sau được 2 chùm hoa. Nhưng mùa Đông năm sau, lò sưởi trong nhà kính bị hư, cho nên những cây lan Á Châu chết hết.

Kinh nghiệm cho thấy rằng những cây lan VN nếu mang nuôi trong nhà kính hoặc mang vào nhà vào mùa Đông có thể tồn tại trên đất Hoa Kỳ.

Bolsa 2021

HLVN

